



BEZ BIBLIOTEKE »OGLEDALO« VIŠE SE NE MOŽE!

Uskoro za Vas i vaše prijatelje nova nagradna igra:
Ko to tamo potpisuje?

ISKRLJANA PROZA ILI PROST DIVAN

*Boško Ivkov: SEV, autor i
Književna zajednica, Novi Sad,
1985.*

Onomad se divanilo među učenicim da razlikovanje proze i poezije počiva na uočavanju foničke prirode poezije, što se, onako od oka, moglo svesti na pojam metra, da bi se kasnije involucijom ili evolucijom ta razlika poništila. E sad, da ne zanovetamo, moderni naučenjaci uzimaju u obzir princip *odstupanja od norme*, s tim što se veli da pesnički jezik narušava kod proze i da je, da rečemo, taj pesnički jezik anti-proza. Pametno, nema šta. Ali mora se reći da tu imade malčice preterivanja, jerbo kad se uzme slučaj našeg Boška i njegovih siromašnih pesama u knjizi SEV (jaka mu firma, nema falinke, kad je čuješ sve te nešto potrese, onako) tu ne pali nikakva teorija. Boško je seo i napiso što je napiso i to je prost divan i nema tu šta da se pogađa ko divani zna se. Ako i kakvo drugo čeljade oće nešto da kaže, onda to Boško svojim glasom zaogrne, ko slamom, bokte, da te milina uvati. Tu Boško zbori o svemu i svačemu: o tome šta je snivo, te šta je teo, te di ga boli, te di je sve bio, a taj je bio bokte svuda – naš čovek a tolko prešo bokte molovo, a još službu i lep stan ima. E, pesmarica je složena sve po redu, kako bi kazao naš Laza dakon, i tu imade za svakog ponešto od tuge i opomene pomrčine (ono kad te uvati pridveće), pa do prdeža nekakvog derana što sneva 100 km na sat – ajd uzdravlje. E sad bi učeni čova reko da je to što naš Boško piše obična bezvredna proza i da naš Boško ko onaj gospon Žurdena od Molijera tolkuje prozu a ne zna za to, neg mu se sve pričinjava da je nešto drugo posredi i da je to Boškovo, kao, iskrjana proza, tako je naopako složena – ništa mu ne ide do kraja, neg se onako bez veze prikida – i da je to jako nezgodno što se umesto nekakvog subjekta sam Boško potura i da je sve to nekako prosto i žučkasto intimno i privatno i kao nije to ništa. Pa šta mari, ako je ništa, onda je ništa i neće se taj čova s njim po sudovima ganjati, jer zna se, naš Boško je to čerez sebe izneo i svoju muku je istolkovo i za rogalj je to izmolovo i nema tu šta da se doda i da se bistra voda, bokte, muti. Jel jasno. Ta, nije on akademik. Al, ne mož biti da nije važno, da rečemo, to što *cene skaču u samousluzi, što se Bošku pričinjava da ima trokrične oči, te da je stara Kata stara (paz moliju lepo, a di će staro čeljade neg biti staro, ko je vido staro mlado čeljade), što Boško iščitava novine (učen je čovek), te što radio prislušiva (a što ne bi radio prislušivo, a koga će ako radio neće), te šta je reko neki varoški stihopevac i sve tako...* Sve je to, moliju lepo, Boško zapisao, a ako se nekom to ne dopada, nek traži pravdu ti joj je mesto. Sve je kod Boška tačno i drugačije ne može biti i što veli jedan kritičar, lepo je to on sastavio, *neumoljivo istinoljublje* (to!!!), »*ispiranje jezika*« (tačno, bokte, ko u oko da ga strefio), i drugo, ume naš Boško i o vlast da se očese – samo da se ne oprlji – ali dobro je što je to na artiju metnuto – nek se zna. Ali, naš učeni čova će opet navaliti te će reći kako se radi o prosto i nisko informativnoj funkciji jezika bez prefinjene dvosmislenosti i stvaralacke nekomunikativnosti i da se u SEV-u sve svodi na bedastoću

feljtonizma (opa bato), na onanističku gestiku s one strane istine i istinoljublja, jer, kao, pesničke, istine nema u jeziku površnosti i nepismenom oduševljenju, ni u siromaštvu i izmoždenosti bez dubine i složenosti, te, kao, nema ni moralnosti u nakaznosti karikature koja bi neznačkim kreštanjem htela reći: evo poezije! Te će nastaviti, sve onako učeno, bokte mazo, da je SEV potvrda paroksištičke čežnje za sobom, za vlastitom prošlošću, te da je to izraz zgrtačke potrebe da se stvaraju iracionalne zalihe knjiga – predmeta, te da je to podizanje nadgrobnih spomenika gluposti u čemu je, kao, SEV samo sićušna jedinica u provincijalnom i pustopašnom nasilju nad zdravom pameti, te da se radi o odsustvu duha i zbrajanju besmislica i raspamećenom posezanju za kopijom ničega, prividom večnog života. Bokte, urnisa me da sam jedva diso. A baš mi se onako dopala ona Boškova o deranu što se upuvo, deran ko deran – bokte. Jest čova pametan i ima pravo, al Boško je pošten ko čata i *neumoljivo istinoljubiv i ispira jezik*, što reče onaj kritičar predašnji, i ne bi ja ni pomislio nešto naopako, a kamoli... Biće još onih koji će rdavo divaniti o SEV-u, a možda će, bokte, ići i dalje. A, s takvim treba samo preko opakije. Jedan zdravo pametan kritičar reče jednom drugom zdravo nezrelom da ne treba nagliti s opakim ocenama mladih i naočitih tridesetpetogodišnjih stihopevaca, a naš Boško iako je već mator, itekako je svez i sav cepti, te valja bez žurbe sačekati sledeću knjigu. Zašto da ne, kad je Boško posredi. Ta, sačekaćemo je.

BESPOLNO RAZMNOŽAVANJE

*(Dušan M. Knežević,
Razmnožavanje, Književna
zajednica Novog Sada 1985.)*

Dušan M. Knežević je, nesumnjivo, veliki stručnjak za bespolno razmnožavanje pesama. Njegove pesme kote se kao amebe. Kreću se, amorfne, od prve do pedeset česte stranice ove knjige pleneći savršenom bezobličnošću, tj. kristalnošću. Kneževićeve pesme imaju »neku alhemičarsku dozu... obilno propraćenu pljuvačkom i žuču«, tvrdi prvi recenzent Ivan Rastegorac, a drugom se recenzentu (Nenad Grujić) čini da su one »natopljene naturalistički shvaćenim erosom«. Divno! Sada su nam razumljivije »teške porođajne muke« Dušana M. Kneževića, žene u njemu, jer on bi da ima »svoju porodicu (klicu) rugalicu«, redovnu stolicu, ostavicu za spermicu, ručicu za čeačicu, zezalicu za pesmicu itd.

Dušan M. Knežević je, isto tako, majstor za refren, ali (treba i to imati na umu) nenametljiv refren. Kada se stih – napomena: »zagradu nesmetano izbaciti« pojavi prvi put – nepridajemo tome nikakav značaj, ali već posle deset ponavljanja taj nam se refren naprosto ureže u uvce, da prosto ne možemo dalje bez njega i zaista (gle, majstora!) pesnik se potrudio da nas zadovoljava i ne razočara do kraja ponavljajući ga u svim pesmama. Uz to, Dušan M. Knežević (čast mu i slast!) vlemajstor je u nizanju rima, koje se javljaju na kraju svake pesme. U tom svetom trojstvu sazvučja, invencije, smisla i drugih vrlina, nalaze se i ovakvi primerci: izum(um)kum, zagađenja(zrenja)nja, pola(gola)stola, tata(od zlata)blata, Kneže-

viću(nastaviću)pogodiću. Nema tog papira koji ne bi primio ove Kneževićeve krasuljke, visuljke i draguljke.

Tako smo i mi kinuli u zdravlje ove zbirčice. U našoj zdravo – pesničkoj sredini malo je ovakvih poznavalaca tzv. pesme odjeka i njene onomatopeje, tako da tumač ovih stihova (sa neskrivenim zadovoljstvom) čita Kneževićevo pesničko kevetanje, odnosno njegove pesme – laveže i uznosi se na mesečini.

VEROVALI ILI NE

(Pismo naših čitateljki)

Pala nam je u ruke i odmah nam se dopala tanušna knjižica »Majska rukovanja« koja sadrži dvadeset pesama najboljih mladih pesnika iz Jugoslavije, okupljenih i nagradenih (po zaslugama) na Festivalu mladih pesnika Jugoslavije u Titogradu, 1985. godine. Odmah nam je upalo u oči da su u njoj zastupljena i četiri mlada pesnika iz naše sredine (SAP Vojvodine). Pored dve, inače vrlo poznate i već afirmisane pesnikinje Tatjane Reljin iz Zrenjanina i Ivane Vidaković iz Novog Sada, našla su se tu i dva, čini se još vrlo mlada potpuno nepoznata pesnička imena – Slobodan Bilkić iz Novog Sada i Blagoje Baković iz Titovog Vrbasa. Sudeći po pesmama kojima su ova dva pesnika zastupljena u ovom zborniku oni su vrlo talentovani i zaslužuju da se njihova imena nađu na stranici popularne rubrike »Ogledalo«, iako još nemaju objavljene knjige poezije dostojne biblioteke večnosti.

Pesma »Mani se moje kuće« Blagoja Bakovića, kao i pesma »Navijek se razmiču ljudi« Slobodana Bilkića, imaju puno početničkih slabosti, poetske nedoteranosti i fraziranja, ali to im se može oprostiti jer je usled neštine još uvek nesigurnih poetskih ručica. Ovi pesnici, svakako, preporučiću se jednog dana svojim rukopisima našim vrlim izdavačima, na obostrano zadovoljstvo.

Puno pozdrava od vaših vernih čitateljki Ileana i Milane Preradović iz Čantavira

